

Силабус курсу
Грантовий менеджмент

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Рік навчання: IV, Семестр: VII
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу
 к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту ІФННІМ ЗУНУ
Стефанишин Лілія Стефанівна
 Контактна інформація : liliua627@gmail.com, +380342754622

Опис дисципліни

Метою дисципліни «Грантовий менеджмент» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних компетентностей щодо пошуку та залучення грантового фінансування, розроблення й подання грантових заявок, підготовки бізнес-планів та ефективного управління грантовими ресурсами для реалізації підприємницьких ініціатив.

Дисципліна «Грантовий менеджмент» базується на знаннях, отриманих під час вивчення суміжних дисциплін економічного, управлінського та підприємницького спрямування, та інтегрує їх у систему знань і практичних навичок, необхідних для здійснення грантової діяльності. У процесі вивчення дисципліни здобувачі опановують сучасні підходи до використання грантових можливостей, визначають роль грантового фінансування у започаткуванні та розвитку підприємницьких ініціатив, набувають навичок підготовки грантових проєктів та оцінювання ефективності використання залучених ресурсів.

Вивчення дисципліни передбачає систематичне застосування знань із суміжних навчальних дисциплін, роботу з актуальними інформаційними та фаховими джерелами, активну участь у лекційних і практичних заняттях, тренінгах, виконання індивідуальних та практико-орієнтованих завдань, а також самостійну роботу.

Структура курсу

Години (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема1 Теоретико-методологічні засади грантрайтингу	сформувати у здобувачів системне розуміння сутності, принципів, функцій та методологічних засад грантрайтингу як інструменту залучення ресурсів для реалізації проєктів; ознайомити з основними типами грантового фінансування, суб'єктами грантової діяльності та сучасними підходами до взаємодії з донорами.	Поточне опитування
4/1	Тема2. Методологія управління грантовими проєктами	сформувати теоретичні знання та практичні навички застосування сучасних методологічних підходів до планування, організації, реалізації та завершення грантових проєктів.	Поточне опитування

4/2	Тема 3. Організаційно-кадрове забезпечення грантових проєктів	сформувати компетентності щодо формування проєктної команди, розподілу функцій і відповідальності, організації командної взаємодії та управління людськими ресурсами грантового проєкту.	Розгляд управлінських ситуацій, кейсів
2/1	Тема4. Управління інтелектуальною власністю у грантрайтингу	сформувати розуміння правових та управлінських аспектів створення, використання, захисту та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності у процесі розроблення і реалізації грантових проєктів. .	Групові завдання
4/2	Тема5 Методичні засади розроблення грантових заявок	сформувати практичні навички розроблення структурованих та обґрунтованих грантових заявок відповідно до вимог донорських організацій, критеріїв оцінювання та логіки проєктного підходу.	Тести, розгляд управлінських ситуацій
4/1	Тема6. Бізнес-планування як інструмент обґрунтування грантового проєкту	сформувати у здобувачів навички застосування інструментів бізнес-планування для економічного, організаційного та фінансового обґрунтування грантових проєктів. .	Розгляд управлінських ситуацій, кейсів
4/1	Тема7. Фінансове планування та управління економічною ефективністю грантових проєктів	сформувати компетентності щодо фінансового планування, формування та управління бюджетом грантового проєкту, контролю витрат і оцінювання його економічної та фінансової ефективності.	Поточне опитування, розгляд управлінських ситуацій.
2/2	Тема8. Грантовий менеджмент у контексті розвитку інноваційної економіки	розкрити роль грантового менеджменту у стимулюванні інноваційної діяльності, розвитку підприємництва, технологічних змін та формуванні екосистеми інновацій.	Поточне опитування
2/2	Тема 9. Маркетингове та комунікаційне забезпечення грантових проєктів	сформувати навички застосування маркетингових та комунікаційних інструментів для позиціонування грантового проєкту, взаємодії із цільовими аудиторіями, популяризації його результатів та забезпечення інформаційної видимості.	Поточне опитування, розгляд управлінських ситуацій
2/2	Тема10. Методи управління ризиками у грантових проєктах	сформувати системне розуміння ризиків грантових проєктів та практичні навички їх ідентифікації, оцінювання, запобігання й мінімізації негативного впливу на результати проєкту.	Поточне опитування, розгляд управлінських ситуацій
2/2	Тема11 Моніторинг, оцінювання та звітність у грантовому менеджменті	сформувати практичні навички організації моніторингу, оцінювання результативності та підготовки змістовної й фінансової звітності за грантовими проєктами відповідно до вимог донорів.	Поточне опитування, розгляд управлінських ситуацій

Політика оцінювання та визнання результатів навчання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування: за об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. В такому разі оцінювання студентів відбувається також в он-лайн формі на платформі Moodle.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання» (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної / інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі документів, що їх підтверджують (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймає вповноважена Комісія з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Здобувачі вищої освіти можуть проходити навчання в межах формальної і неформальної освіти, академічної мобільності, професійного розвитку та інших форм освітньої діяльності, зокрема з використанням вітчизняних і міжнародних освітніх онлайн-платформ, таких як Prometheus, EdEra, Coursera, edX, які забезпечують можливість проходження освітніх курсів, програм і навчальних модулів із видачею відповідних документів, що підтверджують результати навчання.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Операційний менеджмент» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для заліку

Модуль 1		Модуль 2
40%	40%	20%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Самостійна робота
Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час занять по темах 1-9 – не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота: 20 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка за виконання завдання СР

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчальні підручники/посібники:

1. Апопій В.В., Середа С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 324 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
3. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
4. Грант: керівництво до дії: посібник / Ващук О., Торбас О., Лемещенко-Лагода В., Сімахова А., Мандич А. За заг. ред. Лемещенко-Лагода В., Сухих А.; Рада молодих учених при МОН. – Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2024 – 114 с.
5. Должанський І.З, Загорна Н.О. Бізнес-план: технологія розробки. К.: Центр учбової літератури. 2020. 380 с.
6. ДСТУ ISO 9004: 2018. Управління якістю. Якість організації. Настанови щодо досягнення сталого успіху. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=81206
7. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
8. Економіка підприємництва : підручник / за ред. Л.В. Фролової. Одеса : Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
9. Карпюк Г.І. Основи підприємництва : навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.
10. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
11. Кузьмін О., Пирог Л. Соціальна відповідальність. Практичний аспект. Київ : Кондор, 2020. 244 с.
12. Кузьмін О., Станасюк Н., Пасінович І., Пирог О., Чернобай Л. Основи корпоративної соціальної відповідальності. Стратегії та ділові практики. Київ : Кондор, 2021. 244 с.
13. Михалюк Н. І. Планування діяльності підприємств: навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 620 с.
14. Нагірська К. Грант-менеджмент: просто про складне. Навчально-практичний посібник. URL: https://granty.org.ua/uploads/posibnyk-grant-menedzhment-prosto-proskladne_2022.pdf?utm_source=sendpulse&utm_medium=email&utm_campaign=a360-pdpiska-za-posibnyk
15. Національний проєкт. Дія. Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/>
16. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посібник / Алексеева С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценко І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В.Ф., Сохацька Г.В. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
17. Підприємництво: навч. посіб. / за ред. д-р екон. наук Собко О.М., проф., канд. екон. наук, доц. Бойчик І. М. Тернопіль: Економічна думка. 2023. 308 с.
18. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
19. Проєктний менеджмент в діяльності громадських організацій. Полтава, ПОБФ «Ініціатива», 2020. URL: https://initiative.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Posibnyk_Fond-2020_kor.pdf
20. Фінансування заходів, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: чотири ключові фактори успіху. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/news/finansuvannya-zakhodiv-spryamovanykh-na-dosyahnennya-tsiley-staloho-rozvytku-v-ukrayini-chotyry-klyuchovi-factory-uspikhu>
21. Якість і безпечність харчової продукції традиційних та інноваційних технологій : підручник / І. В. Сирохман [та ін.] ; за ред. заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра техн. наук, проф. І. В. Сирохмана. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 503 с.

Основні законодавчо-нормативні акти:

1. Dyrektywy UE Corporate Social Responsibility. URL: <https://www.google.com/search?client=firefox-b->

[e&q=Dyrektywy+UE+Corporate+Social+Responsibility](#)

2. EU Strategy on Corporate Social Responsibility. URL: <https://www.switchtogreen.eu/eu-strategy-on-corporate-social-responsibility/>

3. EU4BUSINESS. URL: <http://eu4business.org.ua/>

4. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>

5. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

6. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

7. Закон України «Про публічні закупівлі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#n75>

8. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

9. Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» № 755-IV від 15.05.2003 р. з правками і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

10. Закону України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

11. Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

12. Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

13. Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>

14. Закон України «Про стандартизацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>

15. Інтелектуальна власність у цифрах. Показники діяльності у сфері інтелектуальної власності за 2023 рік. URL: <https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/IP-in-Figures-2023-web1-.pdf>

16. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

17. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

18. Національний стандарт України. ДСТУ ISO 9001: 2015. Системи управління якістю. URL: https://dnaop.com/html/61390/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_ISO_9001_2015

19. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

20. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання збору даних для моніторингу реалізації Цілей сталого розвитку» від 21 серпня 2019 р. № 686-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/686-2019-%D1%80#Text>

21. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#Text>

22. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>

23. Український Національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. URL: <https://nipo.gov.ua/publiczna-informatsiia/>

24. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

25. Цілі сталого розвитку та Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>

Додаткові:

1. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. (2020). Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. Науковий вісник Національної

академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр., № 1–2. С. 57–64. DOI: 10.31767/nasoa.1-2.2020.06

2. Грант «Власна справа». URL: <https://vlasnaspravagrant.com.ua/>

3. Гурочкіна, В., Будзинська, М. Циркулярна економіка: українські реалії та можливості для промислових підприємств. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2020. № 5. С. 52-64. DOI: 10.33244/2617-5932.5.2020.52-64.

4. Косович Б.І. Соціальне підприємництво в Україні: актуальні питання стаглівлення. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 77-81.

5. Національний орган інтелектуальної власності. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. URL: https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/Annual_Report-2023-web3.pdf

6. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України URL: <http://www.drs.gov.ua>

7. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності у сфері промислової власності. URL: <https://ukrpatent.org/atachs/promvlasnist-2020.pdf>

8. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів / пер. з англ. Н. Кошманенко. Київ : Наш Формат, 2020. 424 с.

9. Руда М.В., Мирка Я.В. Циркулярні бізнес-моделі в Україні. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2020. Вип. 2. № 1. С. 107-121. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-er/2020/jun/21886/st12.pdf>.

10. Сайт Дія. Бізнес Тернопіль – центр підтримки підприємців. URL: <https://business.diaa.gov.ua/ternopil>

11. Собко О. М., Бойчик І. М., Крисоватий І. А., Смерека С.Б. Розвиток інтелектуального капіталу та управління інноваційними проектами в торгівлі. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 2. С.7-16. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1991>

12. Собко О.М., Крисоватий І.А. Оцінювання впливу інтелектуального потенціалу на розвиток інноваційного підприємництва в Україні. *Економічний аналіз*. 2021. Том 31. № 2. С. 62-69. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42684>

13. Собко О.М., Крисоватий І.А. Вдосконалення управління інноваційними проектами та поживлення інноваційної активності підприємств України. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 3. С. 97–112. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua>

14. Собко О.М., Крисоватий І.А., Смерека С.Б. Впровадження інноваційних проектів з енергозбереження для посилення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. *Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2021. Випуск 1/2021. С.108-114. URL: https://unz.univer.km.ua/article/view/79_188-196

15. Собко О.М. Інноваційне підприємництво в умовах війни. *Підприємництво та логістика в умовах сучасних викликів*. Матеріали II Міжнародної наук.–практ. конференції. Тези доповідей (26–28 травня 2022 р.) / Відп. ред. А. І. Крисоватий, Тернопіль, 2022. С. 86–88. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45207>

16. Собко О.М., Стахурська С.Б. Розвиток інтелектуального потенціалу підприємства в умовах сучасних змін. *Економічний аналіз*, 2023. № 2 С. 194-201. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/5708/6565657249>

17. Собко О.М., Стахурська С.В. Оцінювання управління інтелектуальним потенціалом вітчизняних молокопереробних підприємств. *Сімдесят сьомі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки*: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 18-19 липня 2023 р.) / редкол. : О. Патряк та ін.; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. Львів: ФО-П Шпак В.Б. 111 с. ISSN 2522-963X

18. Собко О. М., Стахурська С.В. Механізм управління інтелектуальним потенціалом підприємства. *Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference*. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2023. Pp. 243-246. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-3-5-08-2023-osaka-yaponiya-arhiv/>

19. Sobko, O. (2024). СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, 1(13), 308-317. Retrieved із

<https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/288>

20. Собко О., Фурик Ю. Стратегії соціально відповідального маркетингу як складові системи управління вартістю бізнесу. Журнал стратегічних економічних досліджень, №2, 2024. С. 136-145. URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2024/07/2-2024-12.pdf>
21. Соціальні цінності - що це таке, визначення та поняття. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11039406-social-values>
22. Соціально-відповідальний бізнес: що це і як це працює сьогодні в Україні? URL: <https://www.forfuture.life/blog/socialno-vidpovidalny-biznes-shcho-ce-i-yak-vono-pracyue-sogodni-v-ukrayini>
23. Український Національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. URL: <https://nipo.gov.ua/publiczna-informatsiia/>
24. Шпак Н. О., Кісь С. Я. Особливості формування системи менеджменту «розумними підприємствами». *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 42. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1652/1589>
25. Alekseieva K., Turchyn L., Sobko O., Stakhurska S. Intellectual Capital of Entrepreneurship: Inter-connections and ways of stimulating the development International. Journal of Scientific and Technology Research. 2020. Volume 9. Issue March 03. Pp. 7039–7043. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216257726>
26. CDR – Społeczna odpowiedzialność biznesu. URL: <https://www.parp.gov.pl/csr>
27. CDR Ukraine. URL: <https://csr-ukraine.org/about/>
28. Daly H. Economics for a Full World. URL: <https://www.greattransition.org/publication/economics-for-a-full-world#figure-3>.
29. Entrepreneurship Development and New Enterprise Management. Bachelor of Business Administration. Directorate of Distance Education Guru Jambheshwar University HISAR-125001. 354 p. URL: <https://www.ddegjust.ac.in/studymaterial/bba/bba-301.pdf>.
30. Golinska-Dawson P., Spychała M. Corporate Social Responsibility in the Manufacturing and Services Sectors. Springer Berlin Heidelberg, 2019. 280 p.
31. Kotler, P. (2002). *Marketing management* (11th ed.). Hoboken: Prentice Hall.
32. Krysovaty A., Hayda Y., Sobko O., Chukhnii O. International mobility of students: good practices from other universities. *PannonManagementReview*. Volume 10. Issue 1-2. June 2021. P.49–61. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42749>
33. Levchenko Ya. Economy and business: course book / Ya. Levchenko, I. Shevchenko, O. Dmytriieva. Kharkiv : FOP Brovin O.V., 2019. 128 p.
34. Parker S.C. The Economics of Entrepreneurship. Second Edition. Ontario : University of Western Ontario, Cambridge University Press, 2018. 919 p. DOI: 10.1017/9781316756706.
35. PROConsulting. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг. URL: <https://proconsulting.ua/ua/issledovanie-rynka>
36. Shpak, N.; Kuzmin, O.; Dvulit, Z.; Onysenko, T.; Sroka, W. Digitalization of the Marketing Activities of Enterprises: Case Study. *Information*, 2020, 11, 109. URL: <https://www.mdpi.com/2078-2489/11/2/109>
37. Sobko, O., Boichyk, I., Gavkalova, N., Ovcharenko, I., & Kyrylenko, S. (2024). Navegar por el paisaje digital: caminos pioneros y obstáculos de la innovación empresarial. *REICE: Revista Electrónica De Investigación En Ciencias Económicas*, 12(23), 208–226. <https://doi.org/10.5377/reice.v12i23.18285>
38. The European Business Network for Corporate Sustainability and Responsibility. URL: <https://www.csreurope.org/>
39. The Social responsibility of Businesses. URL: <https://www.scribd.com/document/215017267/The-Social-Responsibility-of-Business>
40. Turchyn L., Sobko O., Shahin O., Zaverbnuy A., Shushpanov D. Adoption of Management Decisions Regarding the Equalization of Territorial Asymmetry od Demographic Development of Quality of Life of the Population. *Journal of Advanced Science Research in Dynamical and Control System*. 2020. Vol.12/07. Special Issue. Pp.1677–1681. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216257726>
41. USAID . Економічний розвиток. URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine/economic-grrowth>

- of territorial asymmetry of demographic development of quality of life of the population.
42. USAI D 1681. URL: <https://www.jardcs.org/abstract.php?id=5701> DOI: 10.5373/JARDCS/V12SP7/20202274 Scopus
44. Zaitsev, Y., Krysovaty, I., Gavkalova, N., Sobko, O., Boichyk, V. Interaction of Digitization and Corporate Social Responsibility in the Context of Sustainable Development. *Economic Affairs (New Delhi)* This link is disabled., 2024, 69, pp. 217–227. URL: <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1w.pdf> DOI: 10.46852/0424-2513.1.2024.23
45. Zucchella A., Urban S. Circular Entrepreneurship: Creating Responsible Enterprise. Springer International Publishing, 2019. DOI: 10.1007/978-3-030-18999-0.
43. Yaroslavi vna , T.L., Mykolaiivna, S.O., Myhailivna, B.I., .Stepanovych, Z.A., Shushpanov , D.G. Adoption of management decisions regarding the equalization

Shushpanov, D.G. Adoption of management decisions regarding the equalization of territorial asymmetry of demographic development of quality of life of the population. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, 2020, 12(7), pp. 1677–1681. URL: <https://www.jardcs.org/abstract.php?id=5701> DOI: [10.5373/JARDCS/V12SP7/20202274](https://doi.org/10.5373/JARDCS/V12SP7/20202274) Scopus

1. Zaitsev, Y., Krysovaty, I., Gavkalova, N., Sobko, O., Boichyk, V. Interaction of Digitization and Corporate Social Responsibility in the Context of Sustainable Development. *Economic Affairs (New Delhi)* This link is disabled., 2024, 69, pp. 217–227. URL: <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1w.pdf> DOI: 10.46852/0424-2513.1.2024.23

2. Zucchella A., Urban S. Circular Entrepreneurship: Creating Responsible Enterprise. Springer International Publishing, 2019. DOI: 10.1007/978-3-030-18999-0.